

GENÇLERİN DİNİ KİMLİK İNŞASINDA MEDYANIN ROLÜ

Öğr. Gör. Dr. Nida Sümeyya ÇETİN

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kâğıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7409-46-9

Kitap Adı

Gençlerin Dini Kimlik İnşasında Medyanın Rolü

Yazar

Öğr. Gör. Dr. Nida Sümeyya Çetin

ORCID iD: 0000-0001-9752-7797

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

SOC052000

DOI

10.37609/akya.192

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

20. yüzyılın başlarından itibaren medyanın bireyin gündelik hayatına dönük etkilerinin kapsam ve sınırlılıklarına dair birçok yaklaşım geliştirilmiş ve zamanla bu yaklaşımlar yeni yaklaşımların temelini oluşturmuştur. Geline nokta da ise yeni medya kullanım yaygınlığının da etkisi ile medya araçları, ortak değerler başta olmak üzere insan hayatının her aşamasında adından söz ettirmektedir. Bu noktada, sosyal bilimlerin önemli bir tartışma sahası olan kimliğe yönelik medyanın potansiyel nüfuzunun derinliği de tartışılan meselelerden biridir.

İçinde yaşanan dünyayı değerler çerçevesinde anlama ve anlamlandırmada, sahip olunan kimliğin yapısal durumu göz önüne alındığında ‘inşa etme’ eyleminin sanılanın çok ötesinde anlamlar ihtiva ettiği görülebilir. Değerler ve anlamlar kümesini bünyesinde barındıran dine bu çerçeveden bakıldığında, kutsallık atfetme ve üstünde güç tanınmayan bir otoriteye inanma fitratındaki bireyin, sahip olduğu kimliğin inşasında dine üstün bir rol atfettiği görülmektedir. Ancak medyanın kimlik ve dini kimlik üzerindeki etkisinin ‘inşa edici’ ya da inşa sürecini destekleyici rolü merak edilen meselelerden bir diğeri olmuştur.

‘Medyanın Gençlerin Dini Kimlik İnşasındaki Rolü: İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma’ adlı çalışma, medyanın din ve dini kimlikle olan ilişkisini dönemsel boyutlar ve tartışma sahalrı üzerinden ele alarak bir çerçeve çizme çabasıdır. Kimliğin kavramsal olarak ele alınması ve gençlik döneminde sahip olunan kimlik ve dini kimliği incelemesi ise çalışmanın kuramsal bağlamda zengin içeriğinin diğeri bir yansımasıdır. Doktora tez çalışmasından dönüştürülen bu kitapta yazar, dini kimliğin gençler tarafından nasıl algılandığını ve medyadan dini kimliği kurgulama ve geliştirme adına nasıl yararlandığını incelemiş ve ileride yapılacak çalışmalara bir temel oluşturmak istemiştir. Bu metin, dini kimliğin inşasındaki faktörleri irdeleme ve medyanın dini kimlik pratiklerine yönelik çerçevesini anlama adına da önem taşımaktadır. Nitekim dini kimliğin, sekülerist mantığın örseleme ve geri itme çabalarına rağmen bireyin benliğinde var olmaya devam etmesi akla; bu mantığın temsilcisi konumundaki medya ve bireyin kutsalının bütünü olan dinin, bireyin kimliğinde ne derece etkin olduğu sorusunu getirmektedir. Kitap bu açıdan medyanın dini kimliği inşa edici bir işlevden çok kimliği dolaylı da olsa değişime uğratan bir etkisinin var olduğu sonucuna ulaşmakta ve dini kimliği destekleyen işlevlerin, pratiklerin öğreniminde rol üstlendiğini aktarmaktadır. Buna ilaveten yazarın 40 katılımcıdan elde ettiği bulguları değerlendirdiği bu kitapta; dindarlık algısı, medyanın gündelik hayattaki konumu ve geleneksel medya ile yeni medya

kullanımının bireyin dini kimliğine yansımalarına dair önemli sonuçlar da saha-ya özgün katkı anlamında vurgulanmaya değerdir.

Medya ve din ilişkisi bağlamında önemli görülen bu eserin yazarı başta olmak üzere katkıda bulunan herkesi kutlar, yeni özgün çalışmalara kaynaklık etmesini temenni ederim.

Nisan 2021- Kayseri
Prof. Dr. Hakan AYDIN

TEŞEKKÜR

Doktora tezinden yola çıkılarak hazırlanan bu eserin meydana gelmesinde, başta tez danışmanım Prof. Dr. Hakan AYDIN olmak üzere tezin her aşamasında desteklerini gördüğüm Doç. Dr. Eylem ŞENTÜRK KARA ve Dr. Öğretim Üyesi Metin EKEN'e teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca bu zor süreci benimle birlikte geçiren aileme özellikle teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Önsöz	v
GİRİŞ	1
I. Konu ve Problem	1
II. Amaç ve Önem	2
BİRİNCİ BÖLÜM	
GENÇLİK ve KİMLİK	5
1.1. Kimliğin Tanımı	5
1.2. Kimliğin İnşa Süreci	7
1.2.1. Sosyal Kimlik İnşası	8
1.2.2. Kimliğin İnşasında Kişilik-Benlik-Özdeşleşme Kavramlarının Rolü	10
1.3 Kimliğin İnşasını Etkileyen Faktörler	12
1.3.1 Aile Faktörü	12
1.3.2. Eğitim Faktörü	14
1.3.3. Toplum ve Kültür Faktörü	17
1.3.4. Medya Faktörü	22
1.3.5. Din Faktörü	24
1.4 Kimlik Türleri	26
1.4.1 Patchwork (Yamalı) Kimlik	28
1.4.2. Hibrit Kimlik	29
1.4.3. Dini Kimlik	30
1.5. Gençlik Döneminde Dini Kimlik İnşası	34
1.5.1. Gençliğin Tanımı	34
1.5.2. Gençlik Döneminde Kimliğin İnşası ve Kuramsal Yaklaşımlar	35
1.5.2.1. Psikososyal Gelişim Kuramı - Erik Erikson	36
1.5.2.2. Kimlik Durumları Kuramı- James Marcia	37
1.5.2.3. Gelişmekte Olan (Beliren) Yetişkinlik Teorisi-Jeffrey J. Arnett	39
1.5.3. Gençlik Döneminde Dini Kimlik İnşası	39

İKİNCİ BÖLÜM

MEDYA-DİN İLİŞKİSİ EKSENİNDE DİNİ

KİMLİĞİN İNŞASI.....	43
2.1. Medya- Din İlişkisinin Çerçevesi	43
2.1.1. Medyanın Din Olgusuna Yaklaşımı	44
2.1.2. Dinin Medyatik Dönüşümü	46
2.2. Medya-Din İlişkisinin Boyutları.....	51
2.2.1. Dönemsel Boyutlar	51
2.2.1.1. Modernizm – Postmodernizm	51
2.2.1.2. Sekülerleşme.....	53
2.2.1.3. Küreselleşme	55
2.2.2. Kültürel Boyutlar.....	58
2.2.2.1. Popüler Kültür.....	58
2.2.2.2. Tüketim Kültürü	62
2.3 Medya-Din İlişkisinin Tartışma Sahaları	64
2.3.1. Bireyselleşme	65
2.3.2. Sosyalleşme.....	67
2.3.3. Gündelik Hayat	69
2.4. Medya-Din İlişkisi Çerçevesinde Dini Kimliğin Konumu	72
2.5. Medyanın Dini Kimlik İnşasındaki Rolüne Dair Kuramsal Yaklaşımlar	76
2.5.1. Kültürel Çalışmalar ve Dini Kimlik.....	76
2.5.2 Sembolik Etkileşimcilik ve Dini Kimlik	78
2.6 Medya Türleri ve Dini Kimlik İnşasındaki Rolü	79
2.6.1 Yazılı Medya ve Dini Kimlik	80
2.6.2. Görsel-İşitsel Medya ve Dini Kimlik.....	82
2.6.3. Yeni Medya ve Dini Kimlik	86

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİNİ KİMLİK İNŞA SÜRECİNDE MEDYANIN ROLÜ.....

3.1. Çalışmanın Yöntemi.....	91
3.1.1. Fenomenolojik Araştırma Yöntemi	91
3.1.2. Katılımcıların Belirlenmesi	92
3.1.3. Veri Toplama Tekniği ve Verilerin Toplanması	96
3.1.4. Verilerin Analizi.....	97
3.1.5. Güvenilirlik ve Geçerlilik.....	99
3.2. Araştırma Bulguları.....	99

İçindekiler

3.2.1. Lisans Eğitiminin Din Anlayışına ve Medya Kullanımına Etkisi..	100
3.2.1.1. Lisans Eğitimi Seçiminde Kişisel Tercihlerin ve Din Anlayışının Etkisi	101
3.2.1.2. Dini Anlayış Biçimleri ve Lisans Eğitimin Etkisi	112
3.2.1.3. Üniversite Eğitiminin Medya Takibine Etkisi.....	119
3.2.2. Bireyin Kimlik İnşasında Din ve Medyanın Rolü	127
3.2.2.1. Kimlik ve Öz Kimlik Kavramlarına Bireysel Yaklaşımlar	128
3.2.2.2. Dindarlık Tanımları ve Dinin Kimlikle Etkileşimi	142
3.2.2.3. Dini Kimliğin İnşasında Gündelik Deneyimlerin Etkisi...	167
3.2.2.4. Medyada Aktarılan Dini İçerikler ve Gençlerin Tutumu..	206
3.2.3. Dini Anlayışın Geleneksel Medya Pratiklerine Yansıması	244
3.2.3.1. Geleneksel Medya Kullanımına Dair kişisel Eğilimler	246
3.2.3.2. Geleneksel Medya – Dini Kimlik Etkileşiminde Bireysel Deneyimler	259
3.2.4. Yeni Medyada Dini Kimliğin Konumlandırılması	281
3.2.4.1. Bireyin Sosyal Medya Deneyimi.....	283
3.2.4.2. Sosyal Medyada Dini Kimliğin Görünürlüğü	288
3.2.4.3. Bireyin Dini Kimliğinde Sosyal Medyanın Etkileri	300
3.2.4.4. Sosyal Medyada Dini İçeriğin Gerekliliğine Dair Yaklaşımlar	313
SONUÇ ve DEĞERLENDİRME.....	323
KAYNAKÇA	331

KAYNAKÇA

- Abels, H. (2006). *Identität*. Wiesbaden: Springer Verlag.
- Acar, M. (2015). İdentitätsprobleme von Türken in Der Deutschen Gesellschaft *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Yıl : 2015 Cilt :13 Sayı :1. S.220-241.
- Adolf, M. T. (2017). The identity of mediatization: Theorizing a dynamic field. In *Dynamics of Mediatization. Palgrave Macmillan, Cham*. 11-33.
- Ağçoban, S. (2020). İslam'da Bireyselleşme" nin Teorisini Yazmak ne Kadar Mümkün?. *Rumeli İslam Araştırmaları Dergisi*, (5), 132-146.
- Akça, G. (2005). Modernden postmoderne kültür ve kimlik. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (15), 1-24.
- Aksakal, E. (2014). Kültürel Kimliğin İnşa Sürecinde Melez Bir Kavram Olarak Alevilik. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (53), 215-231.
- Aktay, Y. (1998). Postmodern Dünyada Din: Bir Anlatı mı, Tanrı'nın İntikamı mı?. Yasin Aktay ve M.Emin. Köktaş (Ed.). *Din Sosyolojisi*. Vadi Yayınları. Ankara. 331-345.
- Akyüz, İ. (2014). Türkiye'de Gençlik, Din ve Değerler Konusunda Yapılan Ampirik Araştırmaların Yöntem ve İçerik Analizi. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 16(30), 183-202.
- Akyüz, N . (2002). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Din Anlayışı Ölçeği Üzerine Bir Pilot Araştırma . *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* , 43 (1) , 123-134
- Allport, G. W., Ross, J. M. (1967). Personal religious orientation and prejudice. *Journal of personality and social psychology*, 5(4), 432-443.
- Ammerman, N. T. (2003). Religious identities and religious institutions. *Handbook of the Sociology of Religion*, 207-224.
- Apple, M. W. (1996). *Cultural politics and education* (Vol. 5). Teachers College Press.
- Armağan, A. (2013). Kimlik Yapılarında Değişim ve Sanallaşan Kimlik Sunumları: Öğrenciler Üzerinde Bir Araştırma. *Akademik Bakış Dergisi*. Sayı: 37. S.1-20.
- Arnett J.J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*; 55:469-480.
- Arslan, H. (2011). Dindarlık Boyutları, Algıları Ve Uygulamaları/Dimensions of Religiosity, Perceptions and Practices. *Hikmet Yurdu Düşünce-Yorum Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 4(7), 39-62.
- Arslan, M. (2015). Postmodern Yeni Dinsel Kimlik ve Paranormal İnançlar. *Milel ve Nihal*, 12 (2), 55-72.
- Arthur, C. (1993). Introduction. Chris Arthur (Ed.). *Religion and the Media : An Introductory reader*. Cardiff: University Of Wales Press.
- Arweck, E., & Nesbitt, E. (2011). Religious education in the experience of young people from mixed-faith families. *British Journal of Religious Education*, 33(1), 31-45.
- Aşkın, M. (2007). Kimlik ve giydirilmiş kimlikler. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 213-220.
- Atak, H. (2011). Kimlik Gelişimi ve Kimlik Biçimlenmesi: Kuramsal Bir Değerlendirme. *Current Approaches in Psychiatry/Psikiyatride Guncel Yaklaşımlar*, 3(1). 163-213.
- Aydın, H., Eken, M. (2014). Din Görevlilerinin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları. *Medya ve din*, 1, 377-405.
- Babacan, M. E. (2015). *Sosyal medya ve gençlik*. İstanbul: Açılım Kitap,
- Bachmair, B. (2010). Mediensozialisation: Entwicklung von Subjektivität in medialen und kulturellen Figuren. in D. Hofmann, L.Mikos (Ed.). *Mediensozialisationstheo-*

- rien. *Modelle und Ansätze in der Diskussion*. Verlag für Sozialwissenschaften. Wiesbaden. S. 67-92.
- Bailey, E. (1990). The Implicit Religion of Contemporary Society: Some Studies and Reflections. *Social Compass*, 37(4), 483-497.
- Ball, S (2003). Social justice in the head. Are we all libertarians now? In Clara Vincent (Ed.). *Social justice, education and identity*. Routledge.s. 31-50.
- Bandura, A. (2001). Socialcognitivetheory of masscommunication. *Media Psychology*, 3(3), 265-299.
- Bauman, Z. (2010). *Küreselleşme: Toplumsal Sonuçları*. Çev. A.Yılmaz, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Bauman, Z. (2013a). *Liquid modernity*. John Wiley & Sons.
- Bauman, Z. (2013b). *Identity: Coversations With Benedetto Vecchi*. John Wiley & Sons.
- Beck, U. (1997) *Was ist Globalisierung? Irrtümer des Globalismus -Antworten auf Globalisierung*. Frankfurt/Main. Suhrkamp.
- Beck, U. (2011). *Risk Toplumu, Başka Bir Modernliğe Doğru*. İstanbul İthaki Yayınları.
- Berger, H. A., & Ezzy, D. (2009). Mass media and religious identity: A case study of young witches. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 48(3), 501-514.
- Berger, P. L., Berger, B., & Kellner, H. (1973). *The homeless mind: Modernization and consciousness*. Penguin Books
- Berger, P. L. (1999). The desecularization of the world. Washington, DC: *Ethics and Public Policy Center*. S.1-18.
- Berger, P. L. 2002/a. Sekülerizmin Gerilemesi. Ali Köse (Ed.). *Sekülerizm Sorgulanıyor*. İstanbul: Ufuk Yayıncılık.
- Berger, P. L. 2002/b. Dini ve Toplumsal Kurumların Değişimi, içinde Çiftçi (Çev.ve Ed.). *Din ve Modernlik, Toplum Bilim Yazıları-1*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları.
- Berger, P.&Luckmann, T. (2008). *Gerçekliğin Sosyal İnşası/ Bir Bilgi Sosyolojisi İncelemesi*. İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Berger, P. L. (2011). *The sacred canopy: Elements of a sociological theory of religion*. Open Road Media.
- Berger, P. L., & Luckmann, T. (2015). Modernite, Çoğulculuk ve Anlam Krizi. Mustafa Derviş Dereli (Çev.). Ankara: Heretik.
- Berry, J. W., Berry, J. W., Poortinga, Y. H., Segall, M. H., & Dasen, P. R. (1997). *Cross-cultural psychology:Basic Processes and Human Development*. Boston: Allyn and Bacon.
- Berzano, L. (2011). *Religious lifestyles. In Religion, spirituality and everyday practice*. Springer, Dordrecht.
- Best, A. (2011). Youth Identity Formation: Contemporary Identity Work. *Sociology Compass*, 5(10), 908-922.
- Bhabha, H. K. (2012). *The location of culture*. Routledge.
- Bilgin, N. (2007). *Kimliğin İnşası*. Ankara: Aşina Kitaplar.
- Bilgin, N. (2008). Kimlikler Kültürelidir. *Türk Yurdu Dergisi*, Ocak 2006 - Yıl 95 - Sayı 221.S. 97-99.
- Bocock, R. (1993). *Comsumption*. London: Routladge.
- Brandtzæg, P. B., & Heim, J. (2009). Why people use social networking sites. In *International conference on online communities and social computing* (pp. 143-152). Springer, Berlin, Heidelberg.
- Bräunlein, P.J. (2008). Religionswissenschaft und Mediologie. In Birgit Mersmann, Thomas Weber (Ed.). *Mediologie als Methode*. Berlin: Avinus V. S. 191-218.
- Brown, J.D. (1998). *The Self*. New York: Routledge.

- Bschleipfer, A. (2010). *Der caso Parmalat in der Berichterstattung italienischer Print-und Rundfunkmedien: eine Studie zur sprachlichen Markierung von Corporate Identity, lokaler und nationaler Identität* (Vol. 7). Peter Lang.
- Buckingham, D. (2008). "Introducing Identity." Youth, Identity, and Digital Media. Edited by David Buckingham. The John D. and Catherine T. MacArthur Foundation Series on Digital Media and Learning. Cambridge, MA: The MIT Press, 2008. 1-24
- Campbell, H. (2004). Challenges created by online religious networks. *Journal of Media and Religion*, 3(2), 81-99.
- Campbell, H. (2010) *When Religion Meets New Media*. London: Routledge.
- Campbell, H. A. (2013). *Digital Religion: Understanding Religious Practice in New Media Worlds*. New York: Routledge.
- Campbell, H.A., Vitullo, A. (2016) Assessing changes in the study of religious communities in digital religion studies, *Church, Communication and Culture*, 1:1, 73-89.
- Castells, M. (2008). *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür. Kimliğin Gücü 2. Cilt*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Castells, M. (2017). *Der Aufstieg Der Netzwerkgesellschaft. Das Informationszeitalter Wirtschaft, Gesellschaft, Kultur*. Band 1. Wiesbaden: SpringerVerlag.
- Cebeci, S. (2008). Milli Kimlik Bağlamında Din – Kültür İlişkisi. *Akademik İncelemeler Cilt:3 Sayı:2 s.1-11*
- Cebeci, S., Çakmaktaş, B., Doğruyol, F., & Cevherli, K. (2019). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Dini Grup Algıları. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (15), 88-113..
- Cieslik, A., Verkuyten, M. (2006). National, ethnic and religious identities: Hybridity and the case of the Polish Tatars. *National Identities*, 8(2), 77-93.
- Cihan, N. (2014). Okullarda Değerler Eğitimi Ve Türkiye'deki Uygulamaya Bir Bakış. *Electronic Turkish Studies*, 9(2).429-436.
- Clark, L. S. (2002). US adolescent religious identity, the media, and the "funky" side of religion. *Journal of Communication*, 52(4), 794-811.
- Clark, L. S., & Walker, S. M. (2018). Popular culture and religion in America. In *Oxford Research Encyclopedia of Religion*.
- Collins, B. W., & Sturgill, A. (2013). The effects of media use on religious individuals' perceptions of science. *Journal of Media and Religion*, 12(4), 217-230.
- Copp, D. (1992). The Concept of a Society. *Dialogue*, 31(02), 183.
- Coşkun, A. (2003). Din ve Kimlik. *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (24).s.5-23.
- Coştu, Y. (2009). Toplumsallaşma Kavramı Üzerine Sosyolojik Bir Değerlendirme. *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, IX (2009), sayı: 3. S. 117-140.
- Coyne, I. T. (1997). Sampling in qualitative research. Purposeful and theoretical sampling; merging or clear boundaries?. *Journal of advanced nursing*, 26(3), 623-630.
- Creswell, J. W. (2013). Steps in conducting a scholarly mixed methods study.
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. Eğiten Kitap.
- Cruz, A. G. B., Seo, Y., & Buchanan-Oliver, M. (2018). Religion as a field of transcultural practices in multicultural marketplaces. *Journal of Business Research*, 91, 317-325.
- Çamdereli, M. (2018a). Dinsel söylem yok olmuyor, medyatikleşiyor. TRT Akademi dergisi Röportajı. TRT Akademi, Cilt: 3, Sayı:6, 775-790.
- Çamdereli, M. (2018b). *Din Ekranda Nasıl Durur? Medyada Dinin Popüler Temsilleri*. Ketebe Yayınları.

- Çetin, E . (2014). Türkiye’de Gündelik Hayatın Tanziminde Din ve Sekülerizm . İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi , 3 (2) , 265-285
- Dalbay, S.R., Avcı, N.(2018). Kimlik İnşasına İlişkin Temel Yaklaşımlar Ve Bu Yaklaşımların Türkiye’ye Yansımaları. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Y.2018, C.23, S.1, s.17-39.
- Dascălu, D. I. (2014). Individualism and mass communication in the context of globalization. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 163, 1-6.
- Dawson, A. (2014). Religion, globalization and modernity: from macro-processes to micro-dynamics. *Estudos de religiao*, 28(2), 31-58.
- De Witte, M. (2018). Religion and Media. Hilary Callan (ed.). *The International Encyclopedia of Anthropology*. 12 Volume Set.
- Derman, O.(2008). “Ergenlerde Psikososyal Gelişim”, İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Sürekli Tıp Eğitimi Etkinlikleri Adölesan Sağlığı II, Sempozyum Dizisi No:63, ss. 19-21.
- Dinter, A. (2006) Adolescence and computers. Dimensions of media-related identity formation, self-formation and religious value as challenges for religious education, *British Journal of Religious Education*, 28:3, 235-248,
- Doğan, B.Ö. (2015). Dini Kimlik ve Sanal Uzam. İçinde, Mete Çamdereli, Betül Ö. Doğan, Nihal K. Şener, (Ed.), *Dijitalleşen Din* (Medya ve Din 2). İstanbul: Köprü Kitapları. S.13-45.
- Doğan, M. (1991). Türkiye’de Aileye ve Aile Fertlerine Tesirleri Açısından Kitle Yayın Araçları. *Türk Aile Ansiklopedisi*, AAK Yay., Ankara, c, 2, 634-638.
- Dumitrescu, V. M. (2001). *Modernism, postmodernism, and the question of identity*. *Dialogos*, 2(3), 11-14.
- Ebstyne King, P. (2003). Religion and identity: The role of ideological, social, and spiritual contexts. *Applied Developmental Science*, 7(3), 197-204.
- Ecarius, J. (2013). *Familienerziehung im historischen Wandel: Eine qualitative Studie über Erziehung und Erziehungserfahrungen von drei Generationen*. Springer-Verlag.
- Efe, A. (2017). Kolektif Dindarlık Türü Olarak Tarikat/Cemaat Dindarlığı. İslami Araştırmalar, 28(1), 290-301.
- Elmhorst, U. (2008). *Jugend und Religion–Trägt die Konfirmandenzeit etwas zur Entwicklung individueller religiöser Identität bei. Eine quantitative Studie*, Bielefeld.
- Eken, M. (2020). Modern Görsel Kültürde M Nesli’nin Online İnanç Pratikleri. *Bilimname XLIII*, 2020/3, s.31-71.
- Endres, E. M. (2018). *Ernährung in Sozialen Medien*. Springer Fachmedien Wiesbaden.
- Erikson, E. H., & von Eckardt-Jaffé, M. (1966). *Einsicht und Verantwortung: Die Rolle d. Ethischen in d. Psychoanalyse*. Klett.
- Erikson, Erik H. (1975): *Dimensionen einer neuen Identität*. Frankfurt a.M.:Suhrkamp.
- Erikson, E. H. (1998). *Jugend und Krise: die Psychodynamik im sozialen Wandel*.1970. Stuttgart: Klett-Cotta.
- Erikson, Erik H. (1999): *Kindheit und Gesellschaft*. Stuttgart: Klett.
- Erkan, E. (2018). *Gençlerde tüketim ve din*. Hiperlink yayınları.
- Erkol, M. (2015). Türkiye’de Dini Hayatı Anlamlandırmak: Dindarlık Olgusu ve Dindarlığın Ölçülmesi. *Afyon Kocatepe University Journal of Social Sciences*, 17(2).
- Eshach, H. (2007). Bridging in-school and out-of-school learning: Formal, non-formal, and informal education. *Journal of science education and technology*, 16(2), 171-190.
- Fearon, J. D. (1999). What is identity (as we now use the word). *Unpublished manuscript, Stanford University, Stanford, Calif.*
- Featherstone, M. (2007). *Consumer culture and postmodernism*. Sage.

- Forbes, B. D. (2005). Introduction: Finding religion in unexpected places. In B.D. Forbes, J. Mahan (ed.). *Religion and popular culture in America*. S. 1-20.
- Fore, W. F. (1987). *Television and religion: The shaping of faith, values, and culture*. Minneapolis: Augsburg Publishing House.
- Fore, W.F. (1999). The religious relevance of Television. In Chris Arthur (Ed.). *Religion and the Media: An Introductory reader*. Cardiff: University Of Wales Press.
- Gärtner, C. (2009). „Die Rolle der Medien bei der Rückkehr der Religion: Die habituellen Voraussetzungen für die Wahrnehmung und Deutung religiöser Ereignisse bei journalistischen ‚Meinungsmachern‘. Sieprath, M.(Ed.): *Religion und Massenmedien. Reihe: Religionen in Kultur und Gesellschaft, Bd, 2*, 67-97.
- Gärtner, C. (2013). Religiöse Identität und Wertbindungen von Jugendlichen in Deutschland. *KZfSS Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 65(1), 211-233.
- Geertz, C. (1966). Religion as a cultural system. In M. Banton (Ed.) *Anthropological Approaches to the study of Religion*. London: Tavistock. S.1- 46.
- Geertz, Clifford (1983): *Dichte Beschreibung. Beiträge zum Verstehen kultureller Systeme*. Frankfurt a. M.: Suhrkamp
- Gerbner, G. (1984). *Religion and television*. National Council of Churches of Christ, New York, NY.
- Giddens, A. (1994). *Modernliğin Sonuçları*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Giddens, A. (2014). *Modernite ve Bireysel-Kimlik. Geç Modern Çağda Kimlik ve Toplum*. İstanbul: Say Yayınları.
- Gippert, W. (2013). Familienkultur oder Kulturgeschichte des Familialen?. In MS Baader, P Götte, C Groppe (Ed.) *Familientraditionen und Familienkulturen*. Springer VS, Wiesbaden. 33-51.
- Girgin, Ü. H. (2018) Gelenekten postmoderne kimlik inşa süreci ve yeni medya: Facebook örneği. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 3(5): 202-230.
- Gleason, P. (1983). Identifying identity: A semantic history. *The journal of American history*, 69(4), 910-931.
- Görmez, M. (2016). Din ve Kimlik. *Diyanet Dergisi*, 303. Sayı, S.4-6.
- Greil, A., Davidman, L. (2007). Religionand Identity. James A. Beckford, N. J. Demerath (Ed.). *III. The SAGE Handbook of theSociology of Religion*. L.Angeles, London: Sage-Publication. S. 533-549.
- Groenewald, T. (2004). A phenomenological research design illustrated. *International journal of qualitative methods*, 3(1), 42-55.
- Grotevant, H. D., & Cooper, C. R. (1986). Individuation in Family Relationships. *Human Development*, 29(2), 82–100.
- Guitart, E. M. (2019). Identity in Education and Education in Identities: Connecting Curriculum and School Practice to Students’ Lives and Identities. In *Culture in Education and Education in Culture*. Springer, Cham.159-175.
- Gündüz, T. (2003). İslam, Gençlik ve Din Eğitimi. Düşünce Kitabevi, Bursa.
- Güngör, Ö.(2013) Sosyolojik Bir Teori Olarak Sembolik Etkileşimciliğin Ontolojik Temeli Ve Din Olgusu, *Aibü Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt:13, Yıl:13, Sayı:1, 13:57-91
- Gürses, H. (1999). Kimlik Kavramı Üzerine Düşünceler. *Birikim Dergisi*.121.
- Gürses, İ., Kılavuz, M. Â. (2011). Erikson’un Psiko-Sosyal Gelişim Dönemleri Teorisi Açısından Kuşaklararası Din Eğitimi ve İletişiminin Önemi. *Review of the Faculty of Theology of Uludag University*, 20(2) s.153-166.
- Ha, K. N. (2000). Ethnizität, Differenz und Hybridität in der Migration. *Prokla. Zeitschrift für kritische Sozialwissenschaft*, 30(120), 377-397.
- Haberli, Mehmet (2016)İnternet Çağında Din: Konu ve Yaklaşımlar. 2. *Uluslararası Osma-*

- neli Sosyal Bilimler Kongresi Kitabı S.1314-1320.
- Hall, S. (1994). *Rassismus und kulturelle Identität: ausgewählte Schriften* 2. Hamburg: Argument-Verlag.
- Hall, S. (1996). Introduction: Who needs “identity”? In S. Hall, P. D. Gay (Eds.), *Questions of cultural identity*. London: Sage.1–17.
- Heidbrink, S. (2007). Exploring the religious frameworks of the digital realm: offline-online-offline transfers of ritual performance. *Masaryk University Journal of Law and Technology*, 1(2), 175-184.
- Heinrich, Dieter (1979): „Identität – Begriffe, Probleme, Grenzen“, in: Marquard, Odo und Karlheinz Stierle (Hg.), *Identität*, München: Wilhelm Fink Verlag. 133–186.
- Helland, C. (2005). Online religion as lived religion. Methodological issues in the study of religious participation on the internet. *Online-Heidelberg Journal of Religions on the Internet*.
- Henze, V. (2015). On the concept of youth—some reflections on theory. In İ.Schäfer (Ed.), *Youth, revolt, recognition: The young generation during and after the “Arab Spring*.s. 5-16.
- Hepp, A., Thomas, T., & Winter, C. (2003). *Medienidentitäten. Identität im Kontext von Globalisierung und Medienkultur*. Köln: von Halem.
- Hepp, A., Krönert, V. (2009): *Medien-Event-Religion: Die Mediatisierung des Religiösen*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften/GWV Fachverlage GmbH
- Hepp, A. (2014). *Medyatikleşen Kültürler*. Ankara: Dipnot Yayınları.
- Herrmann, J. (2007). *Medienerfahrung und Religion: eine empirisch-qualitative Studie zur Medienreligion* (Vol. 51). Vandenhoeck & Ruprecht.
- Hjarvard, S. (2008a). The mediatization of religion: A theory of the media as agents of religious change. *Northern Lights: Film & Media Studies Yearbook*, 6(1), 9-26.
- Hjarvard, S. (2008b). The Mediatization of Society A Theory of the Media as Agents of Social and Cultural Change. *Nordicom Review*. 29. pp. 105-134.
- Hjarvard, S. (2011). The Mediatisation of Religion: Theorising Religion, Media and Social Change, Culture And Religion: *An Interdisciplinary Journal*, 12:02, 119-135.
- Honneth, A. (2003). Kampf um Anerkennung: zur moralischen Grammatik sozialer Konflikt: mit einem neuen Nachwort. *Frankfurt/M*.
- Hoover, S. M., & Venturelli, S. S. (1996). The category of the religious: the blindspot of contemporary media theory?. *Critical Studies in Media Communication*, 13(3), 251-265.
- Hoover, S.M., Lundby, K. (1997). *Rethinking Media, Religion and Culture*. California: Sage Publications.
- Hoover, S.M. (2002). Introduction: The Cultural Construction of Religion In The Media Age. in; S.Hoover ve L.S.Clark, (Ed.). *Practicing Religion in the Age of the Media: Explorations in Media, Religion, and Culture*. New York: Columbia UP.
- Hoover, S. M. (2003). Religion, Media and Identity: Theory and Method in Audience Research on Religion. In J. Mitchell and S. Marriage (Ed.). *Mediating Religion: Studies in Media, Religion, and Culture*. A&C Black. S.9-21.
- Hoover, S. M. (2005). The cross at Willow Creek: Seeker religion and the contemporary marketplace. *Religion and popular culture in America*, 139-156.
- Hoover, S.M. (2006). *Religion in the Media Age*. NewYork: Routlage.
- Hoover, S. M. (2008). *Media and Religion: White Paper from The Center for Media, Religion, and Culture*. Bolder: CMRC.
- Hopkins, D. N., Batstone, D., Lorentzen, L. A., Mendieta, E. (Eds.). (2001). *Religions/globalizations: Theories and Cases*. Duke University Press.

- Hosseini, S.H. (2008). Religion and Media Religious Media, or Media Religion: Theoretical Studies. *Journal of Media and Religion*. 7.56-69. Routledge.
- Höfner, M. (2008). *Sinn, Symbol, Religion: Theorie des Zeichens und Phänomenologie der Religion bei Ernst Cassirer und Martin Heidegger* (Vol. 36). Mohr Siebeck.
- Hökelekli, H. (2015). Gençlik ve Din. (Ed.). H. Hökelekli, *Gençlik, din ve değerler psikolojisi [Thepsychology of youth, religion, andvalues]*. İstanbul, Turkey: Değerler Eğitim Merkezi. S. 9-33.
- James, W. (1890). The perception of reality. *Principles of psychology*, 2, 283-324.
- Janmohamed, S. (2018). *M Nesli: Yeni Müslüman Gençlik*. Kaknüs Yayınları.
- Jefferson, T., Alderson, P., Wager, E., Davidoff, F. (2002). *Effects of editorial peer review: a systematic review*. *Jama*, 287 (21), 2784-2786.
- Jenkins, R. (2004). *Social Identity*. London: Routledge.
- Kaleci, F. N., & Solmaz, B. (2019). Din ve Kimlik: Çeşitli Değişkenler Bağlamında Ergenler Üzerine Ampirik Bir Analiz. *Dini Araştırmalar*, 22(56), 429-462.
- Kara, E.Ş., Elçiboğa, A.(2020). Sosyal Medyada Dini, Milli ve Siyasi Kimliğin Sunumu: İnönü Üniversitesi Öğrencileri Üzerine Nitel Bir Araştırma. İçinde Vefalı Enserov (Ed.).*Gazetecilik ve Medya Çalışmaları*. Ankara: Akademisyen Kitapevi. 41-106.
- Karaaslan, F. (2015). "Post Seküler" Din Halleri: Dinin Dijitalleşmesi. İçinde, Mete Çamdereli, Betül Ö. Doğan, Nihal K. Şener, (Ed.), *Dijitalleşen Din* (Medya ve Din 2). İstanbul: Köprü Kitapları. S.13-45.
- Karaflogka, A. (2014) *e-Religion A Critical Appraisal of Religious Discourse on the World Wide Web*. London& New York: Routledge Taylor & Francis Group.
- Karavaşin, H. (2012) "Gençlik ve Din" Niyazi Akyüz ve İhsan Çapcıoğlu (Ed.) *Din Sosyolojisi El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları. S.237-252.
- Karstädter, M. (2013). Zwischen Facebook und den Topmodels. Jugendliche Identitätssuche und die Medien. *Newsletter der Initiative für wertorientierte Jugendforschung*, Nr. 21. 1-14.
- Kellner, D. (2003). *Media culture: Cultural studies, identity and politics between the modern and the post-modern*. Routledge.
- Kendall, D. (2012). *Sociology in our times*. Cengage Learning.
- Kettell, S. (2019). Secularism and Religion. *Oxford Research Encyclopedia of Politics*. London. 1-12.
- Keupp, H. (1997). Diskursarena Identität: Lernprozesse in der Identitätsforschung. İn Keupp, H., & Höfer, R. (Eds.). (1997). *Identitätsarbeit heute: Klassische und aktuelle Perspektiven der Identitätsforschung* (Vol. 1299). Suhrkamp. S.11-39.
- Keupp, H. (2005). Die reflexive Modernisierung von Identitätskonstruktionen: Wie heute Identität geschaffen wird. Hafener, Benno (2005): Subjektanalysen. Subjekt, Modernisierung und Bildung. Schwalbach/Ts.: Wochenschau Verlag, 60-91.
- Keupp, H. (2006). Patchworkidentität–riskante Chancen bei prekären Ressourcen. Hartmut Neuendorff und Bernd Ott (Hg.): *Neue Erwerbsbiografien und berufsbiografische Diskontinuität: Identitäts-und Kompetenzentwicklung in entgrenzten Arbeitsformen*, 1, 24-51.
- Keupp, H. (2010). Identitätskonstruktionen – Interkulturelle Identität. İçinde Fadia Ehlaıl, Henrike Schön und Veronika Strittmatter Haubold (Ed.).*Die Perspektive des Anderen, Kulturräume anthropologisch, philosophisch, ethnologisch und pädagogisch beleuchtet*. Heidelberg :Mattes Verlag. s.25-45.
- Kimmons, R., McGuire, K., Stauffer, M., Jones, J. E., Gregson, M., & Austin, M. (2017). Religious identity, expression, and civility in social media: results of data mining

- Latter-Day Saint Twitter accounts. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 56(3), 637-657.
- Kirman, M.A. (2005). *Din ve Sekülerleşme*. Adana: Karahan
- Koca, S. (2016). Ahlak Kavramı Üzerine Etimolojik ve Semantik Bir Araştırma. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 57:2 (2016).121-135
- Koçer, M. (2012). Erciyes Üniversitesi Öğrencilerinin İnternet ve Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları. *Akdeniz İletişim*, (18).70-84.
- Konuk, N.,Güntaş, S (2018). Sosyal Medya Kullanımı Eğitimi Ve Bir Eğitim Aracı Olarak Sosyal Medya Kullanımı. *International Journal of Entrepreneurship and Management Inquiries*, 3(4), 1-25.
- Körber, C., & Schaffar, A. (2002). Identitätskonstruktionen in der Mediengesellschaft. Theoretische Annäherungen und empirische Befunde. *Medienimpulse*, 10. 80-86.
- Krotz, F. (2003). Medien als Ressource der Konstitution von Identität. Eine konzeptionelle Klärung auf der Basis des Symbolischen Interaktionismus in Winter, C. Thomas, T., Hepp, A. (Ed). *Medienidentitäten. Identität im Kontext von Globalisierung und Medienkultur*. Köln: Herbert von HarlemVerlag. S.27-49.
- Krotz, F. (2008). Media connectivity: Concepts, conditions and consequences. In A. Hepp, F. Krotz, S. Moores (Eds.) *Network, connectivity and flow: Key concepts for media and cultural studies*. New York: Hampton Press. S.13-31
- Krotz, F. (2017).Sozialisation in mediatisierten Welten. Mediensozialisation in der Perspektive des Mediatisierungsansatzes. İn D. Hoffmann, F. Krotz, W.Reißmann (ed.). *Mediatisierung und Mediensozialisation. Prozesse – Räume – Praktiken*. Springer Verlag. Wiesbaden. S.21-40.
- Krüger, O. (2014). *Die mediale Religion: Probleme und Perspektiven der religionswissenschaftlichen und wissenssoziologischen Medienforschung* (Vol. 1). transcript Verlag.
- Kula, M. N. (2001). *Kimlik ve Din*. İstanbul:Ay ışığı kitapları.
- Kula, N. (2015). Gençlik Döneminde Kimlik Ve Din. H. Hökelekli (Ed.). *Gençlik, Din ve Değerler Psikolojisi* [ThePsychology Of Youth, Religion, AndValues]. İstanbul, Turkey: Değerler Eğitim Merkezi. S.33-81.
- Kumar, K. (2013). *Sanayi Sonrası Toplumdan Post-Modern Topluma Çağdaş Dünyanın Yeni Kuramları*. Ankara: Dost Kitapevi Yayınları.
- Kühn, T., Koschel, K.V. (2010). Die Bedeutung des Konsums für moderne Identitätskonstruktionen. In H.-G. Soeffner (Hrsg.), *Unsichere Zeiten : Herausforderungen gesellschaftlicher Transformationen. Verhandlungen des 34. Kongresses der Deutschen Gesellschaft für Soziologie in Jena* (S. 1-16). Wiesbaden: VS Verl. für Sozialwissenschaft.
- Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge university press.
- Lefebvre, H. (2016). *Modern Dünyada Gündelik Hayat* İstanbul. Metis Yayınları.
- Lehnen, J. (2006). İnternaktionaleBibelauslegung im Religionsunterricht. Stuttgart: Verlag W. Kohlhammer
- Lewis, P. (2011). Modernism and religion. *The Cambridge Companion to Modernism*, 178–196.
- Lohauß, P. (1995). *Modeme Identität und Gesellschaft. Theorie und Konzepte*. Opladen.
- Lövheim, M., & Campbell, H. A. (2017). Considering critical methods and theoretical lenses in digital religion studies. *New Media & Society*. 2017;19(1):5-14.
- Lukes, S. (1974). *Power: A radical view*. London: Macmillan.
- Maalouf, A., & Bora, A. (2000). *Ölümciül kimlikler*. YKY.

- Manago, A.M. (2015). Media and the Development of Identity. R.A. Scott and S.M. Kosslyn (Ed.). In *Emerging Trends in the Social and Behavioral Sciences*.
- Marcia, J. E. (1966). Development and validation of ego-identity status. *Journal of personality and social psychology*, 3(5), 551-558.
- Marcia, J. E. (1980). Identity in adolescence. *Handbook of adolescent psychology*, 9(11), 159-187.
- Marcia, J.E. (1993). The Ego Identity Status Approach to Ego Identity. in Marcia, J. E., Waterman, A. S., Matteson, D. R., Archer, S. L., & Orlofsky, J. L. (Ed.) (1993). *Ego identity: A handbook for psychosocial research*. Springer Science & Business Media. 3-22.
- Marcia, J.E., Archer, S.L. (1993). Identity Status in Late Adolescents: Scoring Criteria. In J. Marcia, vd. (Ed.) *Ego identity: A handbook for psychosocial research*. Springer Science & Business Media. 205-241.
- Marshall, G. 1999. *Sosyoloji Sözlüğü*, (Çev.), Osman Akınhay-Derya Kömürçü, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Maskulin, N. (2013). *On studying religion, media and the young people*. Script a Institutu Donneriani Aboensis, 25, 138-149.
- May, H. (2008). *Religion und die Zukunft der Demokratie* (Vol. 7). LIT Verlag Münster.
- McDonnell, J. (1993). Religion, education and the communication of values. Chris Arthur (Ed.) *Religion and the media: An introductory reader*. (Cardiff: University of Wales Press, 1993), s.89-101
- McGuire, M. B. (2008). *Lived religion: Faith and practice in everyday life*. Oxford University Press.
- Mead, G. H., (1968 [1934]). *Geist, Identität und Gesellschaft*. Frankfurt am Main: Suhrkamp.
- Mead, G.H. (2015 [1934]). *Mind, Self, And Society: The Definitive Edition*, Ed. Charles Morris. Chicago: The University Of Chicago Press.
- Meer, N., Modood, T. (2011). The racialisation of Muslims. In *Thinking through Islamophobia: global perspectives* (pp. 69-83).
- Meintel, D. (2002). Transmitting pluralism: mixed unions in Montreal. *Canadian Ethnic Studies Journal*, 34(3), s. 99
- Meyer, B., Moors, A. (2006). *Religion, Media and the Public Sphere*. Bloomington: Indiana University Press.
- Mikos, L. (2006). Mediensozialisation und Identitätsmarkt Fernsehen. In K.-S. Rehberg (Hrsg.), *Soziale Ungleichheit, kulturelle Unterschiede: Verhandlungen des 32. Kongresses der Deutschen Gesellschaft für Soziologie in München*. Teilbd. 1 und 2. Frankfurt am Main: Campus Verlag. S. 3356-3369.
- Miller, S. (1935). Radio and Religion. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, 177(1), 135-139.
- Miller, V. J. (2005). *Consuming religion: Christian faith and practice in a consumer culture*. Bloomsbury Publishing USA.
- Morgan, D. (2008). *Key Words in Religion, Media and Culture*. Routledge.
- Morgan, D. (2011) 'Mediation or mediatisation: The history of media in the study of religion', *Culture and Religion*, 12: 2, 137 — 152
- Morley, D., & Robins, K. (1989). Spaces of identity: Communications technologies and the reconfiguration of Europe. *Screen*, 30(4), 10-35.
- Möngü, B. (2013). Postmodernizm ve Postmodern Kimlik Anlayışı. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 17 (2) s.27-36
- Mullikin, P. L. (2006). Religious and Spiritual Identity: The Impact of Gender, Family, Peer and Media Communication in *Post-Adolescence*. *Journal of Communication & Religion*

- on, 29(1).S.178-203.
- Mullis, R. L., Brailsford, J. C., & Mullis, A. K. (2003). Relations between identity formation and family characteristics among young adults. *Journal of Family Issues*, 24(8). 966-980.
- Muuss, R. (1996). Erik Erikson's Theory of Identity Development. in *Theories of Adolescence*, New York: McGrawHill, S. 42-57.
- Müller, B. (2011): *Empirische Identitätsforschung. Personale, soziale und kulturelle Dimensionen der Selbstverortung*. Wiesbaden.
- Nas, F. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Arkadaşlık Seçimini Belirleyen Etkenler (Bartın Üniversitesi Örneği). *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (ODÜSOBİAD)*, 7(3), 489-497.
- Nassehi, A. (2000). Die Geburt der Soziologie aus dem Geist der Individualität. In Thomas Kron (Ed.). *Individualisierung und soziologische Theorie*. Opladen:Springer Verlag. s.45-69.
- Newman, J. (1996) *Religion Vs. Television: Competitors in Cultural Context*. London: Praeger Publishers.
- Neyestani, M. R., & McInturff, P. (2006). Cultural and religious identities in an era of information and communications globalization. *Communications of the IIMA*, 6(4), 87-94.
- Noy, C. (2008). Sampling knowledge: The hermeneutics of snowball sampling in qualitative research. *International Journal of social research methodology*, 11(4), 327-344.
- Ogan, C., Willnat, L., Pennington, R., & Bashir, M. (2014). The rise of anti-Muslim prejudice: Media and Islamophobia in Europe and the United States. *International Communication Gazette*, 76(1), 27-46.
- Okumuş, E. (2006). Gösterişçi dindarlık. *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 6(3), 17-35.
- Okutan, B. B. (2015). Postmodern Toplumsal Metin ve Din: Gölgesizler Örneği. *Milel ve Nihal*, 12(2).s.125-148.
- Onat, H. (2002). "Küreselleşme Üzerine". *Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2002/1, s.37-47.
- Onay, A. (2004). *Dindarlık, Etkileşim ve Değişim (Üniversite Öğrencileri Örneklemleri)*. İstanbul: Dem.
- Oppong, S. H. (2013). Religion and identity. *American International Journal of Contemporary Research*, 3(6), 10-16.
- Özalp, A., Akkuş, A. (2017). Weber'den Mead'e Sembolik Etkileşim: Dini Hayatın Anlamlandırılması. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 12/2, S. 155-166
- Özbolet, A. (2017). Postmodern Dünyada Din: Yaygınlaşan Dinsellik, Yüzeyselleşen Dindarlık. *Journal of Islamic Research*, 28(3). S.265-278.
- Özbolet, A., Macit, M. (2016) *Kimlik ve Din*. Adana: Karahan Kitapevi.
- Özcan, Z., & Doğan, M. (2017). 15 Temmuz Darbe Girişiminin Üniversite Öğrencilerinin Müslüman Algısı Üzerindeki Etkileri. *Electronic Turkish Studies*, 12 (16). S.401-422.
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Öztürk, M. F., & Talas, M. (2015). Sosyal medya ve eğitim etkileşimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(1), 101-120.
- Palfrey, J., Gasser, U. (2008). *Born Digital. Understanding The First Generation of Digital Natives*. New York: RHYW Easy Read Large.

- Palinkas, L. A., Horwitz, S. M., Green, C. A., Wisdom, J. P., Duan, N., & Hoagwood, K. (2015). Purposeful sampling for qualitative data collection and analysis in mixed method implementation research. *Administration and policy in mental health and mental health services research*, 42(5), 533-544.
- Parsons, T., (1966). *Societies: Evolutionary and Comparative Perspectives*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Patchin, J. W., & Hinduja, S. (2017). Digital self-harm among adolescents. *Journal of Adolescent Health*, 61(6), 761-766.
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (2. Baskı). Çev. Ed. M. Bütün, SB Demir). Ankara: Pegem Akademi.
- Peek, L. (2005). "Becoming Muslim" the Development of a Religious Identity. *Sociology of Religion*, 66:3. S: 215-242.
- Pekdemir, K. (2019). Religion and Mentality: Daily Life Routines of Male Students Between The Ages of 20-25. *İnsan ve Toplum*, 9(1), 51-84.
- Perşembe, E. (2003). Modernlik ve Postmodernlikte Din Problemi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 14(14-15), 159-181.
- Pickel, G. (2010). German Youth: Neither Participants Nor Partakers In Religion?. In *Annual review of the sociology of religion* (pp. 251-287). Brill.
- Possamai, A. (2005). *Religion and popular culture: A hyper-real testament* (No. 7). Peter Lang.
- Postman, N. (2014). *Televizyon: Öldüren Eğlence Gösteri Çağında Kamusal Söylem*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Reichert, J. (2010). Nach den Kirchen jetzt das Fernsehen? Kann das Fernsehen Werte vermitteln? in D. Hofmann, L. Mikos (Ed.). *Mediensozialisationstheorien. Modelle und Ansätze in der Diskussion*. Verlag für Sozialwissenschaften. Wiesbaden. S.147-166.
- Reifman, A., Arnett, J. J., & Colwell, M. J. (2007). Emerging adulthood: Theory, assessment and application. *Journal of Youth Development*, 2(1), 37-48.
- Rosa, Hartmut (1998): *Identität und kulturelle Praxis. Politische Philosophie nach Charles Taylor*. Frankfurt/M.: Campus
- Sá Martino, L. U. Í. S. (2016). Mediatization Of Religion And Cultural Studies: A Reading Of Stuart Hall. *Matrizes*, 10(3). S143-156.
- Said, E. (1998). *Oryantalizm*, çev. Nezih Uzel, İstanbul, İrfan Yayınevi,
- Salentin, K. (1999). Die Stichprobenziehung bei Zuwandererbefragungen. *ZUMA Nachrichten*, 23(45), 115-135.
- Scabini, E., & Manzi, C. (2011). Family processes and identity. In *Handbook of identity theory and research*. Springer, New York, NY.565-584.
- Schnell, T. (2008). Religiosität und Identität. In R. Bernhardt & P. Schmidt-Leukel (Hrsg.). *Multiple religiöse Identität. Aus verschiedenen religiösen Traditionen schöpfen* (s.163-183). Zürich: Theologischer Verlag.
- Schröder, K. C. (2017). Towards the "Audiencization" of Mediatization Research? Audience Dynamics as Co-Constitutive of Mediatization Processes. In *Dynamics of mediatization*. S. 85-115.
- Schroer, M. (2000). Negative, positive und ambivalente Individualisierungserwartbare und überraschende Allianzen. In Thomas Kron (Ed.). *Individualisierung und soziologische Theorie*. Opladen: Springer Verlag. s.13-45.
- Schwank, U. (2000). Die individualisierte Gesellschaft -differenzierungs- und akteurtheoretisch betrachtet. In Thomas Kron (Ed.). *Individualisierung und soziologische Theo-*

- rie. Opladen:Springer Verlag. s.107-129.
- Selwyn, N. (2012). Social media in higher education. *The Europa world of learning*, 1(3), 1-10.
- Sercombe, H. (2016). Youth in a global/historical context: What it means for youth work. Youth and inequality in education: *Global actions in youth work*. New York: Routledge.
- Smolík, J. (2014). Youth and the Cult of Youth?. *Kultura-Społeczeństwo-Edukacja*, Nr 1, s.203-212
- Sözen, E. (1991). Sosyal Kimlik Kavramı'nın sosyolojik ve sosyal psikolojik bir incelemesi. *Sosyoloji konferansları*, (23), 93.
- Stahl, W. A. (2007). Religious opposition to globalization. In P.Leyer, L.Beamen (Ed.). *Religion, Globalization, and Culture* (pp. 335-353). Boston: Brill.
- Stark, R., & Glock, C. Y. (1968). American piety: *The nature of religious commitment* (Vol. 1). Univ of California Press.
- Storch, M. (1999). Identität in der Postmoderne-mögliche Fragen und mögliche Antworten. *Allgemeine Heilpädagogik*. Eine interdisziplinäre Einführung, 2, 70-84.
- Stout, D. A. (2013). *Media and religion: Foundations of an emerging field*. Routledge.
- Styers, R. (2013). Religion and cultural theory. *Critical Research on Religion*, 1(1), 72-79.
- Subaşı, N. (2010). *Alevi Modernleşmesi Sırrı Faş Eylemek*. 3. Baskı. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Sûna, L. (2013). *Medienidentitäten und geteilte Kultur. Vermittlungspotenzial von Populärkultur für lettisch-und russischsprachige Jugendliche*. Wiesbaden: Springer Verlag.
- Taylor, C. (1989). *Sources of the Self. The Making of the Modern Identity*. Cambridge University Press. Cambridge.
- Tekke, M., & Çoşkun, M. (2019). Kendini Tanıma, Kendini Gerçekleştirme, Kendini Aşmışlık, Potansiyelin Tam Kullanan Kişi: *Kişilerarası İletişim. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(70), 790-797.
- Temel, M., Eken, M., Aydın, H. (2018). İnternet Üzerinden Dini Bilgi Edinme Süreci ve Eleştirel Yeterlilikler: Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğrencileri Üzerine Ampirik Bir Değerlendirme. *Journal of International Social Research*, 11 (59). S.1121-1130.
- Thomas, G. M. (2007). The cultural and religious character of world society. In P.Leyer, L.Beamen (Ed.). *Religion, Globalization, and Culture* (pp. 35-56). Boston: Brill.
- Thomas, T. (2008). *Medienkultur und soziales Handeln*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften.
- Tillich, P. (1999). *The Essential Tillich*. University of Chicago Press..
- Triandis, H. C. (2018). *Individualism and collectivism*. Routledge.
- Tuncay, Suavi (2000). "Türkiye'de Gençlik Sorunlarının Psikolojik Boyutu", *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, Cilt: I, Sayı:1, S.231-257.
- Turner, B. S. (2011). Spiritualities: the media, feminism and consumerism. Religion and Modern Society. In B.S. Turner (Ed.). *Religion and modern society: Citizenship, secularisation and the state*. Cambridge University Press. S.209-227.
- Underwood, D. (2012). Religion in print media. İn D.Winston (Ed.). *The Oxford handbook on religion and the American news media*, 113-125.
- Valle, C. A. (1992). Religion and the Media. *Media Development, World Association for Christian Communication, London*.
- Varol, S.F. (2014). Medyada Yer Alan Temsillerin Kimlik Edinme Sürecindeki Rolü. The Journal of Academic Social Science Studies. Number: 26 ,Summer II. s. 301-313.

- Vermeer, P., Furat, A. Z. (2006). Dini Kimlik Oluşumu: Eğitimsel Bir Yaklaşım. *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (13), 173-193.
- Vincent, C. (2003). *Social justice, education and identity*. Routledge.
- Weigel, D. J. (2008). The Concept of Family. *Journal of Family Issues*, 29(11). s.1426–1447.
- Wellman, B., Quan-Haase, A., Boase, J., Chen, W., Hampton, K., Díaz, I., & Miyata, K. (2003). The social affordances of the Internet for networked individualism. *Journal of computer-mediated communication*, 8(3), JCMC834.
- Wenger, E. (2010). Communities of practice and social learning systems: the career of a concept. In *Social learning systems and communities of practice* (pp. 179-198). Springer, London.
- Werbner, P. (1997). Introduction: The dialectics of cultural hybridity. In P. Werbner & T. Modood (Eds), *Debating cultural hybridity: Multi-cultural identities and the politics of anti-racism*. London: Zed Books. Ss.1-28.
- Werbner, P. (2010). Religious Identity. In M. Wetherell & C. T. Mohanty (Ed.). *The SAGE Handbook of Identities*. London: Sage Publication. S. 233-257.
- Wetherell, M. (2010), The Field of Identity Studies. in Margaret Wetherell & Chandra Talpade Mohanty (Ed.). *SAGE Handbook of Identities* Edited by:, London: Sage Publication. S.3-27.
- Wilson, R. E., Gosling, S. D., Graham, L. T. (2012). A review of Facebook research in the social sciences. *Perspectives on psychological science*, 7(3), 203-220.
- Winter, C., Thomas, T., Hepp, A. (2003). *Medienidentitäten, Identität im Kontext von Globalisierung und Medienkultur*. Köln: Herbert von Halem Verlag.
- Wright, M. (2006). *Religion and film: an introduction*. IB Tauris.
- Yapıcı, A. (2006). Yeni bir dindarlık ölçeği ve üniversiteli gençlerin dinin etkisini hissetme düzeyi: Çukurova Üniversitesi Örneği. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)*, 6(1), 66-116.
- Yapıcı, A. (2016). Dini Grup Kimliği: Kimlik ve Dini Aidiet. İçinde A.Özpolat, M. Macit (ed.) *Kimlik ve Din*. Adana: Karahan Kitapevi.
- Yeşilmen, H. (2017). Değişim ve Çözüm Sürecinde Mahallemlerde Kimliğin İnşası, *Artuklu Akademi*, 4 (1), 43-76.
- Yılmaz, A., Erdoğan, T. (2015). Muhafazakâr Söylem Üzerinden Türkiye’de Medya-İktidar İlişkileri: 2002 Yılı Ve Sonrasında Medyada Değişen Sahiplik Yapısı. *Atatürk İletişim Dergisi*, (9), 143-160.
- Ysseldyk, R., Matheson, K., & Anisman, H. (2010). Religiosity as identity: Toward an understanding of religion from a social identity perspective. *Personality and Social Psychology Review*, 14(1), 60-71.
- Yüregir, O. H., Sıcakyüz, Ç., Oymacı, A. (2019). İnternet’in Yazılı Basına Etkisi ve Dijital Gazete Okumayı Etkileyen Faktörler. *Uluslararası Türkiye Vizyonu Kongresi*. Adana.
- Zirfas, J., Jörissen, B. (2007). *Phänomenologien der Identität. Human-, sozial- und kulturwissenschaftliche Analysen*, Wiesbaden.
- Zirfas, J. (2010). Identität in der Moderne. Eine Einleitung. In Benjamin Jörissen, Jörg Zirfas, (Ed.). *Schlüsselwerke der Identitätsforschung*. Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften. S.9-19.

LİSANSÜSTÜ TEZLER

- Akarsu, A. Y., Akyüz, N. T. D. (2015). İlahiyat fakültesi öğrencilerinin cemaat algılarının dünya görüşlerine etkisi. Doctoral dissertation, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilimdalı Din Sosyolojisi Bilim Dalı).
- Avcı, Ö. (2010). Bir Özneleşme Örneği Olarak İstanbul'da Dindar Üniversite Gençliği (Doctoral dissertation, Doktora Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi).
- Çufta, M. (2010). Avrupa kültürünün Boşnak gençlerin din ve kimlik algıları üzerine etkisi (İtalya örneği). Uludağ Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- Dereli, M. D. (2018). Dini kimliklerin sosyal medyada akışkanlaşması: Siber-etnografik bir araştırma. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Eken, M. (2019). Modern Görsel Kültürde Online Din: M Nesli'nin Online İnanç Pratikleri Üzerine Bir İnceleme. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Evren, I. (2013). Sosyal Medya Pratiklerinde İslami Kimlik Temsilleri, Galatasaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo TV ve Sinema Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- İlhan, V. (2010). Medya ve gençlik: 15-24 yaş arası gençlerin televizyon dizilerini izleme pratiklerindeki dönüşüm. (Yayımlanmamış doktora tezi). Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Müller, B. (2009). Identität. Soziologische Analysen zur gesellschaftlichen Konstitution der Individualität. Dissertation zur Erlangung des Doktorates der Sozial- und Wirtschaftswissenschaftlichen Fakultät der Karl-Franzens-Universität Graz.
- Okutan, B. B. (2012). Türkiye'de Popüler Kültür Ve Din İlişkisi: Kadın Üzerine Bir Araştırma (İstanbul Örneği). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe Ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Tezi, İstanbul.
- İNTERNET SİTELERİ
- Konda Araştırma Merkezi (2018). Konda Hayat Tarzları Araştırma Raporu-10 yıllık Karşılaştırma Raporu. Erişim Linki: <https://interaktif.konda.com.tr/tr/HayatTarzlari2018/#7thPage>. Erişim Tarihi: 17.05.2020.
- Pew Research Center (2018). Avrupa ülkeleri dini bağlılık konusunda ne gibi farklılıklar gösteriyor? Erişim Linki: https://www.pewresearch.org/fact-tank/2018/12/05/how-do-european-countries-differ-in-religious-commitment/?utm_source=AdaptiveMailer&utm_medium=email&utm_campaign=18-12-03%20Europe%20Interactive%20EU&org=982&lvl=100&ite=3533&lea=817782&ctr=0&par=1&trk= Erişim Tarihi: 17.05.2020.
- Siebach, M. (2016): Postmoderner Wandel und Identitätsarbeit. Eine Bildungsherausforderung für den Sachunterricht. In: www.widerstreit-sachunterricht.de, Nr. 22, Oktober 2016 www2.hu-berlin.de/wsuebeneI/superworte/subildung/siebach.pdf Erişim Tarihi: 02.01.2020
- TÜİK Nüfus Projeksiyonları ve Tahminleri- 2018-2080 arası tahmin raporları http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1027 Erişim Tarihi: 10.11.2020
- Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi, Öğrenci sayısı istatistikleri. <https://istatistik.yok.gov.tr/> Erişim Tarihi: 25.10.2020

Kaynakça

UZMAN GÖRÜŞME

Prof. Dr. Mustafa Arslan ile Yarı Yapılandırılmış Görüşme, Görüşme, İnönü Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Din Sosyolojisi ABD. Görüşme Tarihi: 02.09.2019